

STORTINGET

2012 – 2013

Grundlovsbestemmelse
til forandring i grundlovens § 50.

Grundlovens § 50 skal heretter lyde:
Stemmeberettigede ere norske Borgere, Mand og Kvinder, der have fyldt 25 Aar,
og som have været bosatte i Landet i 6 Aar og opholdt sig der.

Kristiania i det 62de ordentlige Stortings presidentskap den 11te juni 1913.

A. A. A.
president, sekretær.

Innhold

Stortinget blir åpnet	<u>3</u>
Stortingets presidentskap 2012–2013	<u>5</u>
Den parlamentariske stillingen i sesjonen	<u>6</u>
Stortingets arbeid 2012–2013	<u>8</u>
Sentrale saker i sesjonen	<u>9</u>
Komiteenes virksomhet	<u>11</u>
Mange forslag til endring av Grunnloven	<u>13</u>
Endringer i Stortingets forretningsorden	<u>13</u>
Internasjonalt samarbeid	<u>14</u>
Stemmerettsjubileet 2013	<u>16</u>
Grunnlovsjubileet 2014	<u>17</u>
Avduking av kongemaleri	<u>18</u>
Sikring av Stortinget	<u>19</u>
Stortingsbiblioteket	<u>20</u>
Utredningsseksjonen	<u>20</u>
Stortingsarkivet	<u>21</u>
stortinget.no	<u>22</u>
Ungdommens storting	<u>23</u>
MiniTinget	<u>24</u>
2050 – Valget er ditt	<u>24</u>
Omvisninger	<u>25</u>
Stortingets administrasjon per september 2013	<u>26</u>

Stortinget blir åpnet

Det 157. ordentlige storting trådte sammen og konstituerte seg den 1. oktober 2012, i tråd med Grunnloven § 68: «Stortinget sammentræder i Almindelighed den første Søgnedag i October Maaned.»

Dagen etter ble Stortinget høytidelig åpnet av H.M. Kong Harald med opplesing av trontalen og «Melding frå Kongen til Stortinget om Noregs rikets tilstand og styring i tida etter siste melding», eller «Beretningen om rikets tilstand» som den blir kalt til daglig.

Det kongelige følget kommer til Stortinget.

Over: Fra den høytidelige åpningen av Stortinget 2. oktober 2012.

Til høyre: Det er tradisjon for at «Beretningen om rikets tilstand» blir lest av den yngste statsråden, som i 2012 var kulturminister Hadia Tajik. Etter tradisjonen er beretningen skrevet på nynorsk og trontalen på bokmål.

Stortingets presidentskap 2012–2013

Stortingspresidenten innehar det høyeste offentlige vervet i Norge nest etter Kongen.

Presidenten leder presidentskapet, som har til hovedoppgave å tilrettelegge arbeidet i Stortinget.

I presidentskapet sitter det også fem visepresidenter, som har samme myndighet som presidenten når de leder møtene i Stortinget. Presidentskapet blir valgt for hver stortings sesjon.

STORTINGSPRESIDENT 2012–2013

Dag Terje Andersen (A), Vestfold, var stortingspresident i stortings sesjonen 2012–2013. Han har møtt som fast stortingsrepresentant i perioden 1997–2001 og fra 2005. Han har også vært statsråd i Landbruksdepartementet (1996–1997), Nærings- og handelsdepartementet (2006–2008) og Arbeids- og inkluderingsdepartementet (2008–2009).

UISEPRESIDENTER

1. visepresident:

Per-Kristian Foss (H), Oslo. Han har vært stortingsrepresentant siden 1981. Han har vært leder av finanskomiteen, og i årene 2001–2005 var han finansminister.

2. visepresident:

Øyvind Korsberg (FrP), Troms. Har møtt som stortingsrepresentant fra 1997.

3. visepresident:

Marit Nybakk (A), Oslo. Stortingsrepresentant fra 1987. I en periode var hun leder av forsvarskomiteen. President i Nordisk råd 2013.

4. visepresident:

Akhtar Chaudhry (SV), Oslo. Stortingsrepresentant fra 2009.

5. visepresident:

Til 3. mars 2013: **Dagfinn Høybråten (KrF), Rogaland**. Stortingsrepresentant fra 2005. Før det var han statsråd i Sosial- og helsedepartementet 1997–2000, i Helsedepartementet 2001–2004 og i Arbeids- og sosialdepartementet 2004–2005.

Fra 4. mars 2013: **Laila Dāvøy (KrF), Hordaland**. Stortingsrepresentant fra 2005. Tidligere har hun vært statsråd i Arbeids- og administrasjonsdepartementet (1999–2000) og i Barne- og familiedepartementet (2001–2005).

Presidentskapet

2012–2013:

Fra v. Marit Nybakk, Per-Kristian Foss, Dag Terje Andersen, Dagfinn Høybråten (til 3. mars), Øyvind Korsberg og Akhtar Chaudhry.

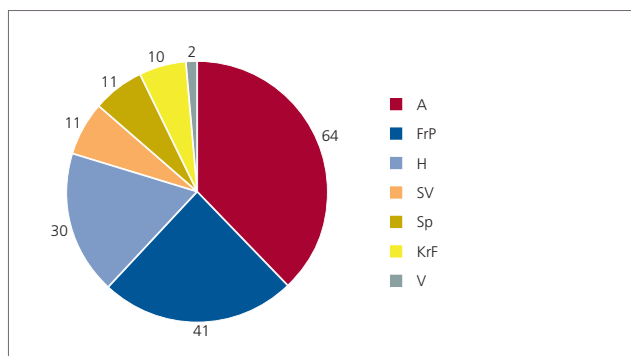
Den parlamentariske stillingen i sesjonen

PARTIENES STYRKEFORHOLD

Mandatfordeling 2009–2013

Det blir valgt 169 stortingsrepresentanter. I perioden 2009–2013 var fordelingen mellom partiene slik (tallene for foregående periode med for å vise endringene):

Parti	Perioden 2009–2013	Perioden 2005–2009
A	64	61
FrP	41	38
H	30	23
SV	11	15
Sp	11	11
KrF	10	11
V	2	10

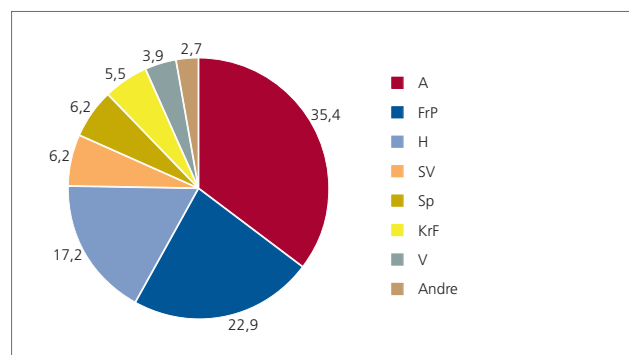

Regjeringen Stoltenberg hadde et parlamentarisk grunnlag på 86 representanter i Stortinget i perioden 2009–2013 (A+SV+Sp). Opposisjonen utgjorde 83 representanter.

Valgresultat ved stortingsvalget 2009

(Tallene ved forrige valg er med for å vise endringene).

Parti	Valg 2009	Valg 2005
A	35,4 %	32,7 %
FrP	22,9 %	22,1 %
H	17,2 %	14,1 %
SV	6,2 %	8,8 %
Sp	6,2 %	6,5 %
KrF	5,5 %	6,8 %
V	3,9 %	5,9 %
Andre	2,7 %	3,1 %

Ledere i partigruppene 2012–2013

Parti	Gruppeleder
A	Helga Pedersen
FrP	Siv Jensen
H	Erna Solberg
SV	Audun Lysbakken
Sp	Lars Peder Brekk
KrF	Hans Olav Syversen
V	Trine Skei Grande

Antall representanter per fylke

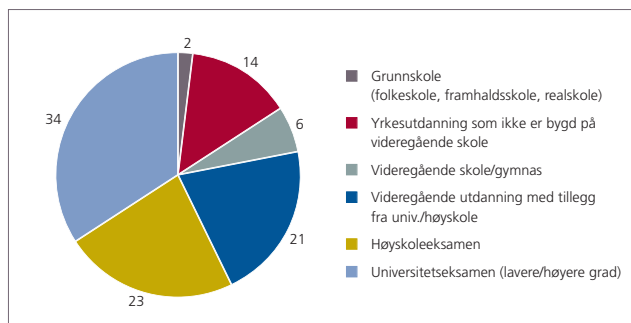
Storingsrepresentantene blir fordelt mellom fylkene med en formel der både innbyggertallet og arealet teller. Fordelingen blir justert før annenhver periode.

Kartet viser fordelingen for perioden 2009–2013.

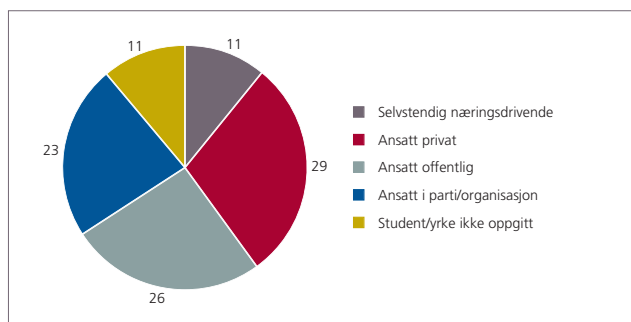

Representantenes bakgrunn

Høyest fullførte utdanning for representantene. Prosentvis fordeling.

Yrkesbakgrunnen til representantene. Prosentvis fordeling.

Prosentvis fordeling mellom kjønnene

Storingsperiode	Kvinner	Menn
2009–2013	39,6 %	60,4 %
2005–2009	37,9 %	62,1 %
2001–2005	36,4 %	63,6 %

Gjennomsnittsalder på de faste representantene

49,2 år

(Per 1. oktober 2012)

De mest erfarne representantene

Oversikten viser hvem som har møtt på flest storting (sesjoner).

Per-Kristian Foss var vara-representant i perioden 1977–1981. Har senere møtt på alle storting.

Per-Kristian Foss, H, Oslo	36 storting
Kristin Halvorsen, SV, Oslo	28 storting
Marit Nybakk, A, Oslo	28 storting
Jan Tore Sanner, H, Akershus	24 storting
Erna Solberg, H, Hordaland	24 storting
Jens Stoltenberg, A, Oslo	22 storting

(Oppdatert t.o.m. stortingssesjonen 2012–2013. Medregnet perioder der de har vært vararepresentanter eller sittet i regjering.)

Stortingets yngste siste sesjon, Mette Hanekamhaug.

De yngste

Mette Hanekamhaug, FrP, Møre og Romsdal	25 år
Kjell Ingolf Ropstad, KrF, Aust-Agder	27 år
Stine Renate Håheim, A, Oppland (Fast møtende vararepresentant)	28 år
Snorre Serigstad Valen, SV, Sør-Trøndelag	28 år
Dag Ole Teigen, A, Hordaland	30 år
Gorm Kjernli, A, Akershus	30 år

(Per 1. oktober 2012)

Stortingets eldste siste sesjon, Arne L. Haugen.

De eldste

Arne L. Haugen, A, Sør-Trøndelag (Fast møtende vararepresentant)	73 år
Lars Myraune, H, Nord-Trøndelag	69 år
Svein Flåtten, H, Vestfold	68 år
Åge Starheim, FrP, Sogn og Fjordane	66 år
Steinar Gullvåg, A, Vestfold	65 år
Marit Nybakk, A, Oslo	65 år
Arne Sortevik, FrP, Hordaland	65 år
Henning Skumsvoll, FrP, Vest-Agder	65 år

(Per 1. oktober 2012)

Stortingets arbeid

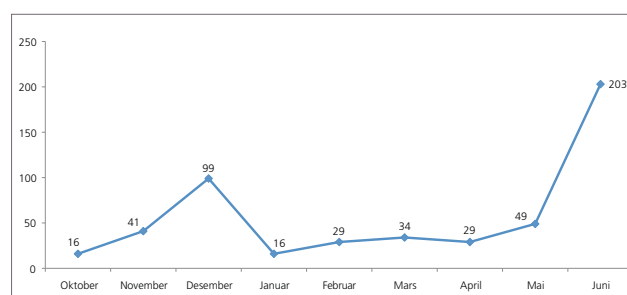
Stortingssesjonen 2012–2013 var preget av at det var siste sesjon før nytt valg. Sammenlignet med de foregående sesjonene ble flere saker behandlet, og møtene var lengre.

Tabellen nedenfor viser antall møtedager i Stortinget og total tid brukt i stortingsmøter sesjonen 2012–2013 og de tidligere sesjonene i perioden 2009–2013:

Stortingssesjon	Antall møtedager	Total møtelengde
2012–2013	104	535 timer og 21 min
2011–2012	105	517 timer og 27 min
2010–2011	108	582 timer og 52 min
2009–2010	100	486 timer og 53 min

Kilde: Stortingets elektroniske parlamentariske oppfølgingssystem (EPOS).

Antall ferdigbehandlede innstillinger per måned i sesjonen

Antall ferdigbehandlede innstillinger varierer fra måned til måned. I desember blir statsbudsjettet sluttbehandlet. I juni ble mange saker ferdigbehandlet før stortingsperioden ble avsluttet.

Antall saker behandlet i Stortinget per sesjon i valgperioden 2009–2013

Behandlede saker	2012–2013	2011–2012	2010–2011	2009–2010
Proposisjoner	209	153	158	150
Meldinger	53	31	27	27
Redegjørelser	10	9	15	9
Representantforslag	191	130	187	124
Grunnlovsforslag	0	16	5	4
Dokumentserien	29	24	28	35
Andre saker	20	28	24	29
Innberetninger	6	6	4	3
Totalt	518	397	448	381

Kilde: Stortingets elektroniske parlamentariske oppfølgingssystem (EPOS).

Antall spørsmål stilt til statsrådene i stortings sesjonen 2012–2013

Fordelt på parti og type spørsmål.

Tabellen viser at det stort sett er opposisjonspartiene som stiller ulike typer spørsmål.

Parti	Hovedspørsmål i muntlig spørretime	Spørsmål i ordinær spørretime	Interpellasjoner	Skriftlige spørsmål
FrP	48	73	8	1008
H	47	74	51	384
KrF	25	18	12	177
V	6	4	2	89
A	0	1	11	47
SV	0	0	1	12
SP	0	0	1	5
Totalt	126	170	86	1722

Kilde: Stortingets elektroniske parlamentariske oppfølgingssystem (EPOS).

Sentrale saker i sesjonen

Stortinget hadde mange 518 saker til behandling i sesjonen. Her er noen av de mest sentrale.

STATSBUDSJETTET

Hver stortingssesjon preges i stor grad av behandlingen av regjeringens forslag til statsbudsjett. I sesjonen 2012–2013 ble statsbudsjettet lagt frem 8. oktober og ferdigbehandlet den 14. desember, mens revidert nasjonalbudsjett ble vedtatt 21. juni.

SAKER KNYTTET TIL TERRORANGREPENE 22. JULI 2011

Terrorangrepene 22. juli 2011 preget arbeidet i Stortinget denne sesjonen. Statsministeren og justis- og beredskapsministeren holdt en redegjørelse om regjeringens oppfølging av rapporten fra 22. juli-kommisjonen, etterfulgt av omfattende høringer i kontroll- og konstitusjonskomiteen.

Komiteen avga innstilling som ble debattert i Stortinget 5. mars. På grunnlag av innstillingen og debatten ble det fattet et enstemmig vedtak i Stortinget – et såkalt kritikkvedtak – som blant annet kritiserte at myndighetene ikke i tilstrekkelig grad hadde iverksatt flere sikrings- og beredskapstiltak som kunne forhindre terrorhandlinger.

Stortinget fikk deretter oversendt to sentrale stortingsmeldinger fra regjeringen, én om samfunnsikkerhet og én om terrorberedskap. I tillegg vedtok Stortinget endringer i straffeloven, som blant annet innebærer kriminalisering av terrortrening og av å planlegge en terrorhandling alene (såkalt soloterrorisme).

DEBATT OM GRUNNLOVSENDERINGER

Den 14. og 18. mars ble det for første gang holdt egne debatter i stortingsalen om alle grunnlovsforslagene som var fremmet i innværende stortingsperiode. Formålet med disse debattene var å rette oppmerksomhet mot de foreslåtte grunnlovsendringene før forestående stortingsvalg. Forslagene blir behandlet i løpet av stortingsperioden 2013–2017.

REDEGJØRELSE

Den 23. januar 2013 holdt statsministeren en redegjørelse om terrorangrepet i Algerie, og den 14. juni 2013 redegjorde utenriksministeren, forsvarsministeren og utviklingsministeren for utviklingen i Sahel og Norges deltakelse i FN-operasjonen MINUSMA.

LOVENDRINGER

En rekke proposisjoner med forslag til lovendringer ble behandlet i sesjonen. De mest sentrale lovedtakene var:

- midlertidig lov om overføring av foreldreskap for barn i Norge født av surrogatmor i utlandet
- lov om omsetning av bøker (bokloven)
- endringer i straffeloven 1902 (bl.a. om at straffeforfølgning av ytringer i det offentlige rom også gjelder for Internett)
- endringer i åndsverksloven (tiltak mot krenkelser av opphavsrett m.m. på Internett)
- endringer i bioteknologiloven (om assistert befruktning til personer med seksuelt overførbare sykdommer)
- endringer i kirkeloven (oppfølging av kirkeforliket)
- endringer i småbåtloven (generelt forbud mot vannscooter opphevet)
- endringer i politiloven (politiet fastsetter vilkår for pengeinnsamling på offentlig sted)

STORTINGSMELDINGER

I tillegg til proposisjoner får Stortinget også oversendt meldinger til behandling i Stortinget. Dette er mer generelle rapporter om arbeid som er gjort på et spesielt felt eller drøfting av fremtidig politikk, og danner ofte grunnlag for en senere proposisjon.

I sesjonen 2012–2013 var disse meldingene særlig sentrale:

- *Nasjonal transportplan 2013–2023*. (En transportpolitisk tiårsplan som revideres og behandles hvert fjerde år før et stortingsvalg).
- *Barn på flukt*. (Om barn som søker om beskyttelse (asyl) i Norge, enten alene eller sammen med foreldrene)
- *Forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjoner*. Det handler om å leve.
- *Folkehelsemeldingen*. *God helse – felles ansvar*. (Strategi for å utvikle en folkehelsepolitikk og for å styrke det forebyggende arbeidet i helse- og omsorgstjenesten)
- *Én innbygger, én journal*. (Om digitale helsetjenester)
- *På rett vei – kvalitet og mangfold i fellesskolen*. (Om kvalitetsstyrking i grunnskoleopplæringen)
- *Lange linjer – kunnskap gir muligheter*. (Om å heve kvaliteten i norsk forskning og høyere utdanning)

Finansminister Sigbjørn Johnsen (til v.) og Jan Tore Sanner i replikkordskifte under finansdebatten 2012.

- *Kompetanse for en ny tid.* (Om omstilling i Forsvaret. Stortinget vedtok bl.a. et anmodningsvedtak om kjønnsnøytral verneplikt)
- *Nye muligheter for Nord-Norge.* Åpning av Barentshavet sørøst for petroleumsvirksomhet
- *Byggje – bu – leve.* Ein bustadpolitikk for den einskilde, samfunnet og framtidige generasjonar (boligmeldingen)

KONTROLLSAKER

Kontroll- og konstitusjonskomiteen er den eneste fagkomiteen som har ubegrenset adgang til å opprette saker på eget initiativ. I sesjonen 2012–2013 reiste komiteen to slike saker: én om tilskudsforvaltningen i departementene og én om Nærings- og handelsdepartementets eierskapsutøvelse.

Komiteenes virksomhet

Fagkomiteene avgav 511 innstillinger i løpet av sesjonen. Arbeidet med statsbudsjettet opptok som vanlig komiteene en stor del av sesjonen, men også andre store saker, som 22. juli-saken og Nasjonal transportplan, var tidkrevende.

511 KOMITÉINNSTILLINGER

Fagkomiteenes oppgave er å forberede de sakene Stortinget skal ta standpunkt til. Representantene er fordelt på 12 fagkomiteer, og disse avgir innstillinger til Stortinget om de proposisjoner, meldinger og representantforslag som faller inn under sitt saksområde. I sesjonen 2012–2013 ble det avgitt 511 innstillinger.

Komiteene har møter gjennom hele sesjonen. I behandlingen av enkelte saker besluttes det også at det skal avholdes høring, slik at berørte parter og andre interessenter kan få meddelt komiteen sine synspunkter på saken.

Antall komitémøter og høringer i 2012–2013 i de enkelte komiteene

Komité	Antall komitéhøringer	Antall høringer	Antall avgitte innstillinger	Komiteledere
Arbeids- og sosialkomiteen	30	5	39	Robert Eriksson (FrP), Nord-Trøndelag
Energi- og miljøkomiteen	16	3	40	Erling Sande (Sp), Sogn og Fjordane
Familie- og kulturkomiteen	40	11	42	Gunn Karin Gjøl (A), Sør-Trøndelag
Finanskomiteen	26	7	56	Torgeir Micaelsen (A), Buskerud
Helse- og omsorgskomiteen	37	14	38	Bent Høie (H), Rogaland
Justiskomiteen	24	8	56	Per Sandberg (FrP), Sør-Trøndelag
Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen	21	3	28	Marianne Aasen (A), Akershus
Kommunal- og forvaltningskomiteen	29	11	40	Aksel Hagen (SV), Oppland
Kontroll- og konstitusjonskomiteen	34	4*	37	Anders Anundsen (FrP), Vestfold
Næringskomiteen	34	7	43	Terje Aasland (A), Telemark
Transport- og kommunikasjonskomiteen	34	7	41	Knut Arild Hareide (KRF), Akershus
Utenriks- og forsvarskomiteen	27	9	32	Ine Marie Eriksen Søreide (H), Oslo
Valgkomiteen			7	Dag Terje Andersen (A), Vestfold
Presidentskapet			12	
Sum	352	89	511	

Kilde: Stortingets elektroniske parlamentariske oppfølgingssystem (EPOS).

* Fire høringer fordelt på åtte dager, av disse fem dager på 22. juli-saken.

SENTRALE KOMITÉSAKER I SESJONEN

Hvert år får Stortinget oversendt en rekke store saker fra regjeringen. Særlig er behandlingen av statsbudsjettet arbeidskrevende, både for finanskomiteen – som samordner Stortingets budsjettbehandling og avgir den såkalte finansinnstillingen – og for de øvrige fagkomiteene, som avgir innstillinger om bevilgningene innenfor sine fagområder. Om våren behandles regjeringens omprioriteringer og tilleggsbevilgninger (revidert nasjonalbudsjett).

I tillegg til budsjettet får Stortinget oversendt en rekke andre årlige saker, slik som kommuneproposisjonen – som presenterer regjeringens politikk overfor kommunesektoren det kommende året – og jordbruksoppgjøret, som er en avtale mellom landbruket og staten om priser på jordbruksvarer og andre bestemmelser for næringen. Disse er det henholdsvis kommunal- og forvaltningskomiteen og næringskomiteen som behandler.

*Fra høring i finanskomiteen.
(Foto: Terje Bendiksby / NTB Scanpix)*

Utover disse årlige sakene var det i sesjonen 2012–2013 kontroll- og konstitusjonskomiteens behandling av 22. juli-saken og transport- og kommunikasjonskomiteens behandling av Nasjonal transportplan (NTP) som var særlig arbeidskrevende.

22. juli-saken

Det var redegjørelsene til statsministeren og justis- og beredskapsministerens om regjeringens oppfølging av 22. juli-kommisjonens rapport som var utgangspunktet for kontroll- og konstitusjonskomiteens saksbehandling. Komiteens oppgave var å vurdere det politiske ansvaret, og komiteen avholdt kontrollhøringer der daværende og tidligere medlemmer av regjeringen og embetsverket, politi, forsvar og representanter for den nasjonale støttegruppen og frivillige ved Tyrifjorden deltok. Høringene gikk over fem dager i løpet av en periode på tre uker.

NTP

Våren 2013 fikk Stortinget også oversendt Nasjonal transportplan (NTP) for perioden 2014–2023. Transport- og kommunikasjonskomiteen hadde et omfattende høringsopplegg i denne saken, der om lag 75 landsomfattende organisasjoner og fylkeskommuner deltok over fire dager.

Også før saken ble oversendt Stortinget og komiteen til behandling, preget den komiteens arbeid. Blant annet besøkte komiteen alle fylkene i Norge i løpet av stortingsperioden 2009–2013 for å sette seg inn i utfordringer i transportsektoren. Komiteen gjorde også mange studiereiser til utlandet i perioden for å se nærmere på tema som var ventet i meldingen.

Mange forslag til endring av Grunnloven

Grunnloven har blitt stadig endret siden den ble vedtatt i 1814, selv om språkdrakten har vært uforandret. Nå kan vi stå foran en omfattende endring. Før utløpet av tredje år i valgperioden 2009–2013, dvs. før 1. oktober 2012, hadde det kommet inn 42 grunnlovsforslag. Dette er det klart høyeste antallet siden krigen.

I Grunnloven § 112 blir reglene for endring av Grunnloven slått fast. Det er stortingsrepresentantene som legger frem forslag til grunnlovsendringer, men grunnlaget for forslaget kan også komme fra andre. Forslagene må legges frem i ett av de tre første årene i en valgperiode. De må så behandles i løpet av de tre første årene i neste valgperiode.

Flere av forslagene som nå ligger til behandling, er omfattende. Det gjelder særlig forslagene om grunnlovsfesting av menneskerettigheter, som hadde sitt utspring i Menneskerettighetsutvalgets rapport fra 19. desember 2011. Utvalget, som ble ledet av Inge Lønning, fremmet forslag om å styrke menneskerettighetenes stilling i nasjonal rett ved å gi sentrale menneskerettigheter grunnlovs rang.

Det ble også fremsatt tre større forslag om en språklig modernisering av hele Grunnloven.

Grunnlovsforslagene ble fulgt opp med både seminarer og debatter på Stortinget. Den 14. og 18. mars 2013 ble forslagene debattert i stortings salen. Til sammen 21 av forslagene ble diskutert av forslagsstillerne og representanter fra partigruppene. Før debattene i Stortinget ble det videre arrangert tre seminarer i lagtings salen med utgangspunkt i noen av forslagene. Seminarene var en del av seminarserien «Grunnloven og deg» i forbindelse med grunnlovsjubileet i 2014.

Forslagene skal nå behandles videre. Endringer i Grunnloven er kontroll- og konstitusjonskomiteens ansvarsområde.

Endringer i Stortingets forretningsorden

Stortingets forretningsorden inneholder regler for organiseringen av arbeidet i Stortinget. Grunnloven § 66 slår fast at de skal fastsettes av Stortinget ved stortingsvedtak. Endringer i forretningsordenen skjer ved vanlig flertall etter innstilling fra Stortingets presidentskap.

Stortinget vedtok 16. mai 2013 en rekke endringer i Stortingets forretningsorden. Endringene gjelder fra 1. oktober 2013.

Blant endringene er en ny bestemmelse om at Stortingets fagkomiteer nå kan ta opp tema til debatt i Stortinget utenom

de sakene den har fått til behandling. Forutsetningen er at det dreier seg om tema innenfor komiteens ansvarsområde. En komité kan ta initiativ til slike debatter inntil to ganger per stortings sesjon.

Videre er mindretallets rettigheter i fagkomiteene styrket på flere punkter. Blant annet er det slått fast at en tredjedel av medlemmene nå kan kreve at det skal holdes høring i en sak. De kan også beslutte hvem som skal anmodes om å møte til høring. Tidligere krevde slike avgjørelser flertall i komiteen.

Internasjonalt samarbeid

Hver sesjon mottar Stortinget mange utenlandske delegasjoner og gjester. Stortingsrepresentanter, ikke minst de som er medlemmer av de faste internasjonale delegasjonene, foretar også mange reiser til andre land.

Gjennom den internasjonale virksomheten kan en ta opp viktige saker som berører flere land, støtte opp under norske kjernesaker og interesser, og knytte kontakter med utenlandske politikere. Stortingspresidenten har særskilte representasjonsoppgaver når det gjelder utenlandske statsledere og andre høytstående gjester.

Reise til Tyrkia

Stortingspresident Dag Terje Andersen og fire andre representanter foretok offisielt besøk til Tyrkia 8.–11. november 2012. Tyrkias plassering mellom Europa og Midtøsten gjør landet til en regional aktør det er interessant å knytte tette forbindelser med. Under besøket var det møter bl.a. med landets president, parlamentspresident og statsminister. Blant sakene som ble tatt opp, var tettere samarbeid mellom landets parlamenter, menneskerettighets spørsmål og situasjonen i Syria.

Til Island

De fleste besøk stortingspresidenten foretar, går imidlertid til land i nærområdet, noe besøket til Island 20.–22. februar 2013 er et godt eksempel på. Den norske delegasjonen hadde møte med statsminister Jóhanna Sigurðardóttir og næringsminister Steingrímur J. Sigfússon, og den besøkte Alltinget og Thingvellir. I samtalene ble bl.a. fiskerispørsmål, finanskrisen og olje- og gassutvinning drøftet.

Delegasjon fra Stortinget på besøk i Alltinget i Reykjavik. Fra v. alltingspresident Ásta R. Jóhannesdóttir, Dag Terje Andersen, Per-Kristian Foss, Lillian Hansen og Snorre S. Valen, som skriver under gjesteprotokollen.

I forbindelse med utdelingen av Nobels fredspris 2012 besøkte representantene fra EU Stortinget. Her hilser lederen i utenriks- og konstitusjonskomiteen, Ine Marie Eriksen Søreide, på presidenten i Europakommisjonen, José Manuel Barroso. Ellers ser vi presidenten i Europaparlamentet, Martin Schulz, stortingspresident Dag Terje Andersen.

Til Svalbard

Stortingets arktiske delegasjon besøkte Svalbard 3.–6. juni 2013 i forbindelse med Den arktiske parlamentarikerkomiteens møte. I Longyearbyen møtte deltakerne blant annet Sysselmannen, og tema som søk- og redningstjeneste og skipstrafikk i Arktis ble diskutert.

Besøk på Stortinget

Stortinget mottar hvert år en rekke studiebesøk fra andre land, også fra parlamenter. Noen av disse er fra land med svakere demokratiske tradisjoner enn Norge. De ønsker å høste erfaringer når det gjelder samarbeid mellom forskjellige partier, levelige arbeidsvilkår for opposisjonen og kvinners rett til å delta i det politiske liv.

En gruppe egyptiske folkevalgte besøkte Stortinget 13.–14. november 2012. Kasakhstanske parlamentarikere var på studiebesøk om likestilling og kvinners rolle i politikken 30.–31. januar, og somaliske parlamentarikere var på besøk 9.–11. april.

Afghanistans president Hamid Karzai blir intervjuet av NRK under besøket i Stortinget.

Det er praksis at utenlandske statsledere på norgesbesøk også har møter på Stortinget. I løpet av siste sesjon ble presidentene i Mongolia, Finland, Afghanistan og Myanmar tatt imot av stortingspresidenten.

Han tok i løpet av sesjonen også imot Tysklands statsminister, Angela Merkel, og leder for Nato, Anders Fogh Rasmussen.

Fra EU og Europarådet

11. desember 2012 fikk Stortinget storfint besøk da både EU-kommisjonens president, José Manuel Barroso, og presidenten i Europaparlamentet, Martin Schulz, møtte stortingspresidenten på hans kontor. Anledningen var utdelingen av Nobels fredspris til EU dagen før. Tett kontakt med EU og EØS- og EFTA-institusjoner er høyt prioritert i Stortinget. Stortingsrepresentantene i Europautvalget og EFTA/EØS-delegasjonen følger spesielt opp dette arbeidet.

Disse representantene deltok på EFTAs ministermøte i Trondheim 24. juni 2013, hvor parlamentarikerne har en viktig rådgivende rolle.

Stortinget har også tett kontakt med Europarådet, som særlig arbeider for menneskerettigheter. Presidenten for Europarådets parlamentarikerforsamling gjestet Stortinget 4. april.

NORDISK SAMARBEID

Nordisk råd er et samarbeidsorgan mellom parlamentene i alle de nordiske land, i tillegg til Færøylene, Grønland og Åland. Det politiske samarbeidet har nå eksistert i over seks tiår, og det bygger på et ønske om å styrke fellesskapet mellom de nordiske land og folk.

Kontakt med Hviterussland

De siste årene har Nordisk råd også hatt kontakt med både opposisjon og parlament i Hviterussland. Blant annet organiserte Nordisk råd og Baltisk forsamling for tredje gang et rundebordseminar med hviterussiske menneskerettsorganisasjoner og opposisjonspartier. Seminaret fant sted 16. september 2013 i Vilnius, og ble ledet av Stortingets visepresident Per-Kristian Foss.

Møter mellom nordiske og russiske unge

24.–26. april 2012 deltok Nordisk råds delegasjon på det 5. forum for unge politikere fra Norden og Russland. Forumet fant sted i Petrozavodsk i Russland, der unge norske politikere

fra Troms fylkeskommune møtte jevnaldrende fra de nordiske land, samt Murmansk, Arkhangelsk og Karelia. Et sentralt tema som ble diskutert, var felles utfordringer for ungdom knyttet til utdanning og arbeidsløshet.

Nordisk råds delegasjon har flere ganger tatt i mot grupper av unge russere som deltar i det UD-finansierte «Presidentprogrammet» — en utvekslingsordning mellom Norge og Russland. På sitt besøk i Stortinget fikk de innsikt i parlamentets aktivitet, og særlig arbeid knyttet til nordområdene og Russland. I løpet av 2012 var en gruppe fra både offentlig og privat sektor innom Stortinget, i tillegg til at ansatte i delegasjonens sekretariat var på utveksling i Russland.

STORTINGET MED KONTOR I BRUSSEL

I februar åpnet Stortinget sitt eget kontor i Europaparlamentet i Brussel.

Det var under møtet mellom stortingspresident Dag Terje Andersen og president i Europaparlamentet, Martin Schulz, i desember i fjor at Schulz kom med tilbud om et kontor for Stortinget i Europaparlamentet. Kontoret ligger i samme etasje som kontorene til de nasjonale parlamentene i EU-landene. Den nære kontakten vil gjøre det lettere å hente inn informasjon og å følge med på aktivitet og saker i EU. Blant annet har kontoret tilgang til Europaparlamentets intranett.

Det norske kontoret blir styrt av Per S. Nestande. (Foto: Line Håland Aaltvedt, EU-delegasjonen)

Stemmerettsjubileet 2013

11. juni 2013 feiret vi at det er hundre år siden kvinner fikk stemmerett på lik linje med menn. Stortinget har markert hundreårsjubileet med bl.a. en omfattende nettpresentasjon av stemmerettskampen og en utstilling i historisk sal i stortingsbygningen.

Kvinnekampen på nett

Allerede i januar la stortingsarkivet ut mye av originalmaterialet knyttet til den omfattende kvinnestemmerettsaken i Stortinget på Stortingets nettsider (www.stortinget.no/kvinnestemmerett). Det digitaliserte materialet omfatter tre store underskriftsaksjoner og en kildesamling med stortingsdokumentene og debattene, presentert med en historisk gjennomgang. Spørsmålet om kvinners stemmerett var oppe til behandling i Stortinget 15 ganger fra 1890 til 1913.

Underskriftsaksjonene

Da det første forslaget om stemmerett for kvinner ble behandlet i Stortinget i 1890, samlet Kvindestemmeretsforeningen med Gina Krog i spissen inn over 4500 underskrifter. Dette var den første av flere store aksjoner der kvinner skrev under på opprop til støtte for sine politiske rettigheter.

Den mest omfattende underskriftsaksjonen var i 1905. Kvinnene ble nektet å delta i folkeavstemningen om oppløsning av unionen med Sverige. Landskvindestemmeretsforeningen, igjen med Krog i spissen, svarte med å samle inn nærmere 300 000 underskrifter fra kvinner til støtte for unionsoppløsningen. Til sammenligning var det i underkant av 370 000 menn som stemte i folkeavstemningen.

Flertall for kvinners stemmerett

Underskriftsaksjonen i 1905 var et bevis på kvinners politiske engasjement og evne til å mobilisere. I 1907 ble det flertall i Stortinget for å innføre en begrenset stemmerett for kvinner etter inntekt og formue. Dette førte til at Anna Rogstad ble valgt inn som vararepresentant på Stortinget i 1909, og i 1911 møtte hun som første kvinne på Stortinget. Den 11. juni 1913 avgjorde et enstemmig storting at kvinner skulle få stemmerett på lik linje med menn.

Feiring den 11. juni

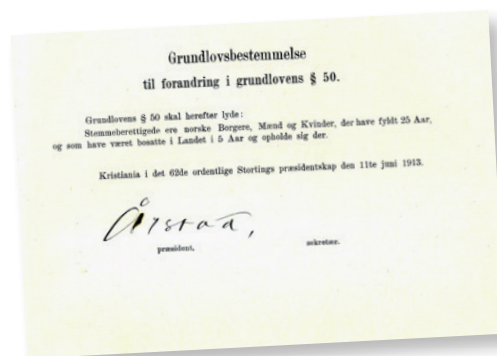
Selve hundreårsdagen for denne store begivenheten ble markert med flere arrangementer på Stortinget. Et seminar i lagtings-salen hadde som tema kraften i kvinners tale. En jubileumsutstilling i historisk sal ble åpnet ved visepresident Marit Nybakk, og Stortinget holdt et jubileumsmøte i stortings-salen med åpningstale av stortingspresident Dag Terje Andersen og innlegg av alle de parlamentariske lederne.

På seminaret fremførte skuespillere originale innlegg om kvinnelig stemmerett frem mot 1913. Fra v. Laila Goody, Cecilie Lundsholt og Petronella Barker.

Etter arrangementene i Stortinget fortsatte festen på Eidsvolls plass. Stemmerettskomiteen, som har stått for den offisielle feiringen av jubileet, bød på underholdning og musikk til langt på kveld.

Mer på Stortingets nettside www.stortinget.no/kvinnestemmerett. Her finner du også informasjon om jubileumsutstillingen og omvisningstilbudet.

Slik ble ordlyden i Grunnloven § 50 etter 11. juni 1913.

Grunnlovsjubileet 2014

I 2014 feirer vi Grunnlovens 200-årsjubileum. Den offisielle åpningen av grunnlovsjubileet vil finne sted ved Eidsvollsbygningen søndag 16. februar 2014, samme dagen som det såkalte stormannsmøtet på Eidsvoll i 1814.

GRUNNLOVSJUBILEET 1814-2014

Grunnloven er verdens nest eldste skrevne konstitusjon fremdeles i bruk. Stortinget har i pakt med tradisjonen det overordnede ansvaret for jubileet. Stortingets president leder Hovedkomiteen for Grunnlovens 200-årsjubileum, og det er etablert et grunnlovssekretariat som ivaretar noen fellesoppgaver ved jubileet.

Lansering av jubileumsprogrammet

Stortingets president lanserte 15. mai 2013 første versjon av det offisielle programmet for jubileet. Endelig program for jubileet blir lagt frem i desember 2013.

Jubileumssang

Flere større arrangementer knyttet til grunnlovsjubileet er gjennomført allerede i 2013. Det har blant annet vært utlyst en konkurranse om jubileumssang i marsjtakt. Vindersangen «Det går et festtog gjennom landet» ble i mai 2013 lansert som en gave til det frivillige sang- og musikkliv i anledning jubileet. Bak vindersangen står Grete Skottene og Carl-Andreas Næss fra Sarpsborg. – Vi håper sangen engasjerer, og at alle korps og kor vil ta den i bruk under 17. mai-feiringen i 2014, uttalte stortingspresident Dag Terje Andersen da vinneren ble kåret. Konkurransen ble arrangert i samarbeid med Norges Musikkorps Forbund og Norges Korforbund, og det kom inn 49 forslag som ble vurdert av juryen.

Seminarer og forskningsarbeid

Det er en omfattende satsing på forskning i tilknytning til jubileet. Norsk forskningsråd disponerer 40 millioner kroner til en egen grunnlovsforskning, der målet er å belyse viktige problemstillinger knyttet til Grunnloven og folkestyret – historisk, i dag og framover. Det er bevilget penger til åtte større forskningsprosjekter og gitt støtte til relevante utgivelser og arrange-

Vinnerne av jubileumssangen, Grete Skottene og Carl-Andreas Næss, fotografert på Hafslund hovedgård.

menter. Hovedfunnene fra forskningssatsningen blir presentert på en større konferanse i Operaen 10. januar 2014.

Stortingets har også hatt en egen seminarserie i anledning jubileet, «Grunnloven og deg», med jevnlig seminarer i lagtingssalen. Det planlegges seminarer gjennom hele 2014.

Grafisk profil

Stortinget har fått utviklet en felles profil for grunnlovsjubileet, som kan stilles til disposisjon for organisasjoner og institusjoner som har aktiviteter knyttet til jubileet. Profilen finnes tilgjengelig på prosjektets nettside.

Det er utviklet et bredt og mangfoldig program, og arrangementskalenderen på jubileets nettside gir en god oversikt over de planlagte arrangementer og aktiviteter. Av disse har Stortinget ansvaret for åpningsarrangementet 16. februar, jubileumsmøtet den 15. mai og arrangementet på Eidsvoll selve jubileumsdagen 17. mai.

For nærmere informasjon om grunnlovsjubileet og de enkelte arrangementer vises det til prosjektets nettside: www.grunnloven200.no

Avduking av kongemaleri

20. november 2012 var H.M. Kong Harald og H.M. Dronning Sonja til stede under avdukingen av maleriet med Kong Haralds edsavleggelse i Stortinget 21. januar 1991 som motiv.

Maleriet er plassert i vandrehallen ved siden av maleriet av kong Haakons edsavleggelse i 1905. Det er laget av Anne Vistven og er et parallelt arbeid til maleriet som Stortinget ga kongeparet i gave på deres 75-årsdager. Kunstneren fikk i oppdrag å lage de to maleriene etter å ha vunnet en lukket konkurranse med tre andre kunstnere.

– Vi stortingsrepresentanter går forbi dette stedet nesten daglig. Jeg håper og tror maleriet vil minne oss om denne spesielle begivenheten i norsk historie, og at de to edsavleggelsesmaleriene sammen kan fungere som symboler på de tette og gode båndene mellom Stortinget og Slottet, sa stortingspresident Dag Terje Andersen under avdukingsseremonien.

Maleriet av kong Haralds edsavleggelse er plassert i vandrehallen.

H.M. Kong Harald og kunstneren Anna Vistven i samtale etter avdukingen.

Sangerinnen Ingebjørg H. Bratland fremførte bl.a. «Liten Kirsten som stalldreng».

Sikring av Stortinget

Sikkerhet er viktigere enn noen gang. Etter en lang debatt i politiske organ og i media ble Akersgata fra 1. juli stengt med bommer forbi stortingsbygningen, og Karl Johans gate mellom Egertorget og Rosenkrantz' gate ble redusert til ett enveiskjørt kjørefelt. Samtidig ble det satt opp store urner med beplantning. Bare varetransport til forretningene og beredskapskjøretøy får passere.

Begrensningen på trafikken kom i stand etter at Stortinget hadde risikovurdert sikkerheten rundt stortingsbygningen og bedt om at gatene ble stengt og trafikken begrenset. Arbeidet ble utført av Oslo kommune. Løsningen er midlertidig for to år, men en arbeider for å få til en permanent løsning tidligere.

Stortinget skal være et åpent og tilgjengelig sted. Imidlertid må åpenhet balanseres med den nødvendige sikkerhet. Derfor må besøkende ha avtaler for å komme inn. Både besøkende og publikum som ønsker å være tilstede under stortingsmøter, må gå igjennom en sikkerhetskontroll før de kommer inn.

Stortingsbiblioteket

Stortingsbiblioteket bistår både representantene og de ansatte med informasjonssøk og forvalter en stor samling bøker, tidsskrifter og databaser.

Samlingen i stortingsbiblioteket (per 31.12.2012)

180 357 bøker og periodika
262 tidsskrifter (109 digitalt)
130 aviser (101 digitalt)
46 databaser

Til Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana

I løpet av våren og sommeren 2013 har biblioteket sendt mye materiale til depotbiblioteket ved Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana på grunn av ombygging i Stortinget.

For eksempel er dette sendt til Mo i Rana:

- 120 bind leksika
- 643 eksemplar årbøker
- 1882 årganger tidsskrifter
- 176 årganger aviser

Utlånene siste 4-årsperiode

Biblioteket låner ut både til interne og eksterne brukere, samt til andre bibliotek. Statistikken under viser hvordan utlånene fordeler seg mellom de ulike brukergruppene.

År/type lånere	Interne	Eksterne	Andre bibliotek	Sum
2012	4600	300	100	5000
2011	4850	400	100	5350
2010	6000	1200	200	7400
2009	5000	1000	200	6200

Utredningsseksjonen

Utredningsseksjonen utreder aktuelle saker og yter faglig bistand til representanter, partigrupper og komiteer.

I 2012 hadde seksjonen 409 oppdrag til behandling. Rundt tredjeparten kom fra andre lands parlamenter, som vil ha nærmere greie på norske forhold og lovgivning.

Seksjonen gir også ut en egen skriftserie – Perspektiv – der utredninger fra seksjonen blir gjort allment tilgjengelig. De kan også leses på www.stortinget.no

I 2012–2013 ble disse heftene utgitt:

- *Braker Norge mye eller lite til helseformål sammenlignet med andre land?*
- *Uavhengige finanspolitiske råd i andre land – relevans for Norge?*
- *Lokale tilknytningskrav og EØS-avtalens regler om de fire friheter*
- *Stemmerettsjubileet 2013: Kampen for kvinners stemmerett*
- *Endringer i Stortingets forretningsorden 1945–2013*
- *Statistikk om Stortinget*

Stortingsarkivet

Stortingsarkivet er depotarkiv for Stortingets konstitusjonelle og administrative virksomhet.

Seksjonens oppgaver er å bevare, gjøre tilgjengelig og formidle materiale fra arkivsamlingene.

Doksenter

Den 1.1.2013 ble Doksenteret etablert. Da fikk seksjonen også ansvar for å legge til rette og følge opp både den parlamentariske og den administrative arkivdanningen på Stortinget.

Digitalisering av stortingsforhandlingene

I samarbeid med Nasjonalbiblioteket har stortingsarkivet digitalisert stortingsforhandlingene fra 1814 til 2001.

De er tilgjengelige på Stortingets nettsted fra midten av november 2013. Registerne er inngangen til dette kildematerialet.

Utstillinger

Stortingsarkivet formidler også arkiv og historie gjennom fysiske utstillinger, nettpresentasjoner, seminar og forelesninger.

- 100 år med stemmerett den 13. juni ble markert med en utstilling av sentrale dokument i historisk sal i stortingsbygningen. Det samme jubileet ble også markert med en nettportal til digitaliserte dokument.
- 9. april fikk Elverum folkehøyskole overrakt en kopi av Elverumsfullmakten. I forbindelse med dette ble det også gjennomført et historieseminar på folkehøgskolen i Elverum og i Stortinget.
- I august var det 50 år siden regjeringsskiftet Gerhardsen-Lyng. Det ble markert med en nettpresentasjon om Kings Bay.

Historiske dokument

Den eldste delen av stortingsarkivet er arkivet etter Riksforsamlingen våren 1814. Her finner vi dokumentet Grunnloven av 17. mai. Videre inneholder arkivet sentrale dokumenter knyttet til Formannskapslovene fra 1837, parlamentarismen i 1884, arkiv etter de ulike riksrettene, unionsoppløsningen i 1905 og ikke minst hendingene i 1940.

Kunst og gjenstander

Stortingsarkivet har ansvar for forvaltningen av Stortingets samling av kunst, og har i denne sammenhengen gjennomført et stort registreringsprosjekt. Også gaver til Stortingets presidentskap blir registrert og tatt vare på i magasinene. En av gavene er f.eks. en eske som inneholder et prosjektil og blodig jord fra Stalingrad i andre verdenskrig.

Fotografi er viktige kilder til historien, og stortingsarkivets samling er på 7500 bilder. Det siste året er det også arbeidet mye med digital forvaltning av fotografi.

To tidligere presidenter blir vist om på jubileumsutstillingen 13. juni i historisk sal: Torild Skard, lagtingspresident 1973–1977 (til v.), og Kirsti Kolle Grøndahl, stortingspresident 1993–2001 (nr. 2 fra h.).

Stortinget.no

Høsten 2013 oppnådde Stortingets nettsted stortinget.no nok en gang seks av seks stjerner i Difis kvalitetsvurdering, *Kvalitet på nett*.

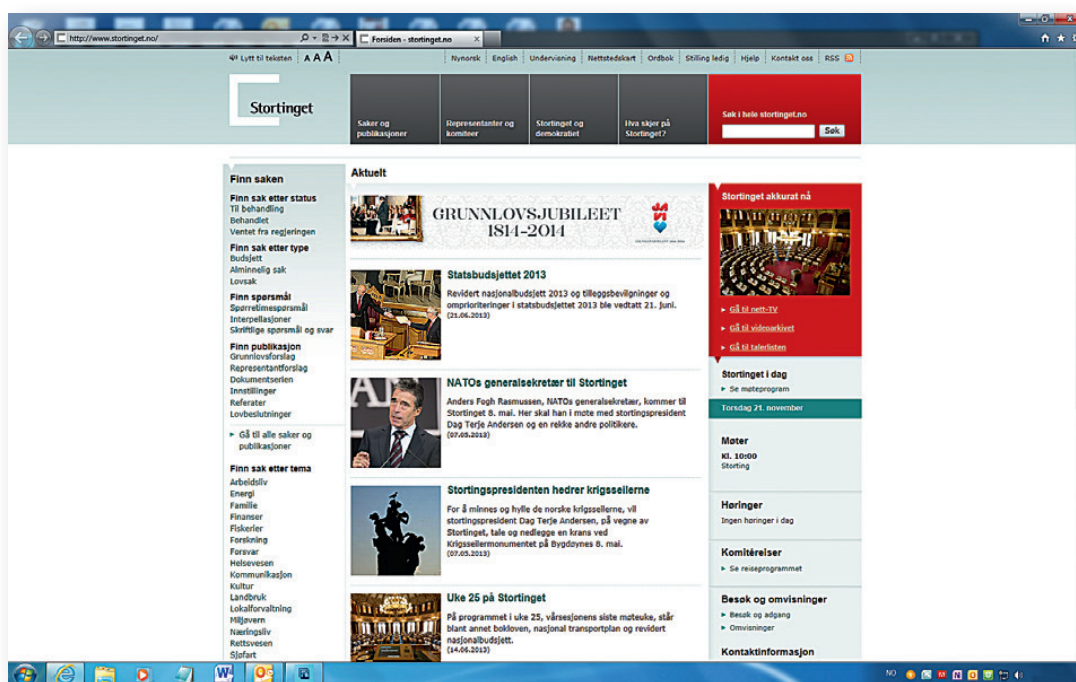
stortinget.no er Stortingets offisielle nettsted og driftes av informasjonsseksjonen. I tillegg har seksjonen også ansvar for Løveporten (Stortingets intranett), Stortingets Twitter-konto, informasjonstjenesten samt informasjons- og undervisningsmaterieil.

I løpet av stortings sesjonen 2012–2013 hadde stortinget.no 1 609 560 besøkende, 849 625 unike besøkende og 6 108 959 sidevisninger.

Av de besøkende var 93 % fra Norge og 45 % fra Oslo, med Bergen som nummer to med 4,25 %.

De besøkende foretrakk fortsatt stasjonær PC (82 %), 9 % brukte mobiltelefon og 8 % brukte nettbrett.

Stortingets Twitter-konto passerte 20 000 følgere i løpet av sesjonen.

Ungdommens storting 2013

Stortingets første ordinære ungdomsparlament ble arrangert 4. og 5. mars 2013.

Ungdom mellom 13 og 18 år var invitert til Stortinget for å diskutere saker de er opptatt av.

Formålet med samlingen var å gi ungdom mulighet til å uttale seg på nasjonalt plan om saker som angår dem, og å bidra til at ungdom lærer om Stortinget og den demokratiske prosessen. 19 plasser var forbeholdt fylkenes medvirkningsorgan for unge, og 36 plasser var satt av til enkeltpersoner, skoleklasser eller andre interesserte.

Saksbehandling

Alle de 55 deltakerne ble valgt ut på bakgrunn av innsendte forslag til saker. Sakene som ble valgt ut, ble presentert for Ungdommens storting av forslagsstilleren eller en representant for flere forslagsstillere. Gjennom komitéarbeid kom de frem til noen kjernesaker som ble presentert i lagtingsalen, der statsråder og statssekretærer møtte ungdommene til debatt.

Møtte statsråder

Deltakerne under Ungdommens storting var opptatt av vidt forskjellige temaer. Både den nære hverdagen og store fremtidsutfordringer ble dekket under debatten i lagtingsalen.

Temaet som opptok de fleste av deltakerne, var skole. Det var derfor satt av hele to timer til debatt med kunnskapsminister Kristin Halvorsen. Her ble statsråden konfrontert med bl.a. ønske om styrket helsesøsterordning og flere tiltak mot mobbing i skolen.

Et annet tema som opptok mange av deltakerne, var samferdsel. Samferdselsminister Marit Arnstad deltok i debatten, som tok for seg blant annet skoletransport og vilkår for å ta teoriprøven i distriktene.

Etter arrangementet ble de vedtatte sakene fra Ungdommens storting presentert for de relevante komiteene på Stortinget.

Forhandlingene til Ungdommens storting foregikk i lagtingsalen.

MiniTinget

MiniTinget er et politisk rollespill for elever i den videregående skolen. Elevene får være stortingsrepresentanter for en dag, noe som gir et praktisk innblikk i hvordan de folkevalgte jobber.

Elevene blir fordelt på fire fiktive partier og skal følge fire saker fra forslag til vedtak. Synspunkter kan endres underveis, og det er først til slutt at resultatet avgjøres.

I stortings sesjonen ble det gjennomført 247 spill med til sammen 6633 deltakere.

Deltakerne på MiniTinget får følelsen av å sitte i selve stortingsalen.

«2050 – Valget er ditt»

Gjennom besøket i «2050 – Valget er ditt» får ungdomsskoleelever en innføring i politisk og demokratisk tankegang.

Klassen blir delt inn i partier, og elevene skal sammen utforme et partiprogram ved å ta valg innenfor ulike kategorier. I «valgkampen» skal elevene forsvare sine prioriteringer og begrunne hvorfor de har valgt å satse på de ulike tiltakene.

I stortings sesjonen ble det gjennomført 94 spill med 2233 deltakere.

Stor interesse for Stortinget på Kulturnatten.

Omvisninger

Alle hverdager fra september til juni tar Stortinget imot skoleklasser og andre interesserte grupper på omvisning. Gjennom rundturen på huset får de besøkende en innføring i Stortingets historie og virksomhet.

Omvisninger for skoleklasser 2012–2013

248 grupper, 5796 deltagere

Omvisninger andre grupper

269 grupper, 5582 deltagere

Kunstvandringer

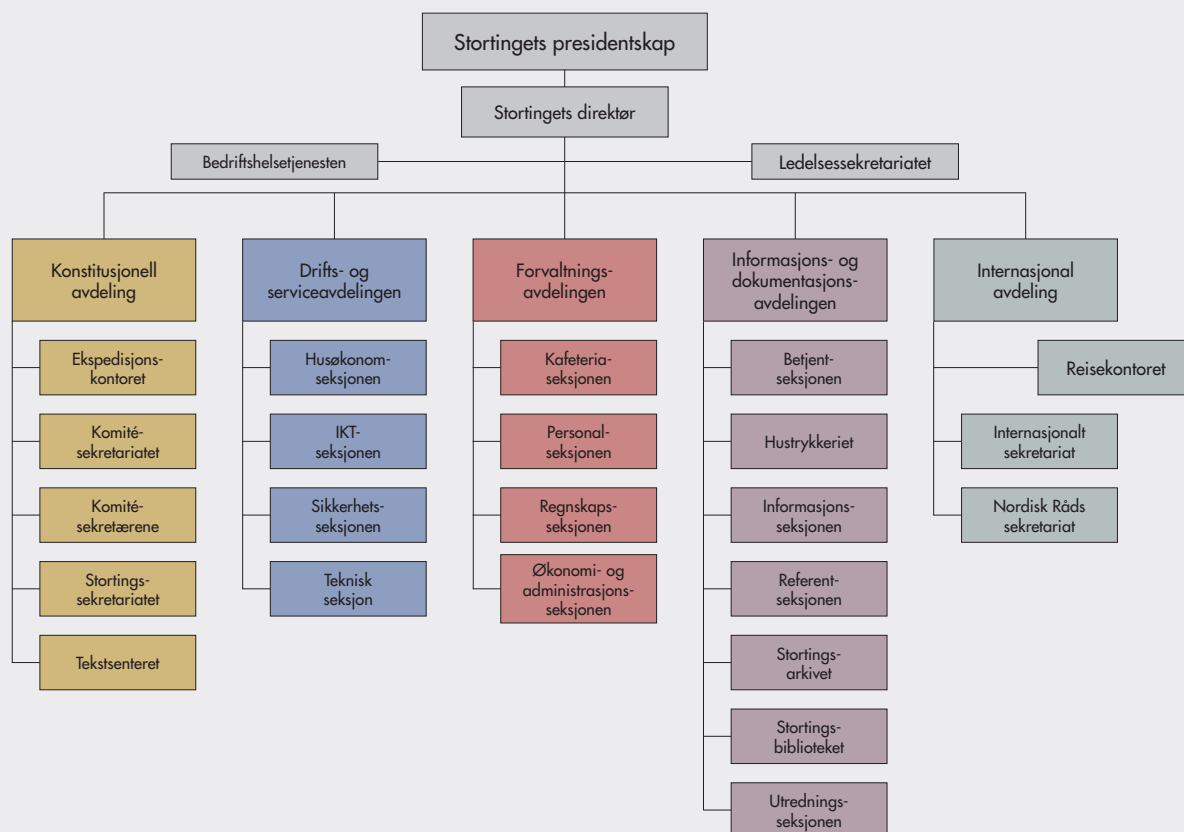
Stortinget har et representativt utvalg av norsk kunst, og tilbyr åpne omvisninger med vekt på kunsten første mandag i hver måned fra oktober til juni.

16 grupper, 277 deltagere

Oslo Kulturnatt 2013

Kulturnatten er et årlig arrangement til Kulturretaten i Oslo med ulike tiltak for publikum over hele byen. Blant annet er den sentrale delen av stortingsbygningen åpen med Stortingets omvisere til stede som kan fortelle og svare på spørsmål.

Kulturnatten 2013: 1225 besøkende

Stortingets administrasjon per september 2013

Utover de 169 representantene har 464 personer sitt arbeid på Stortinget. I tillegg kommer de som er ansatt av de politiske partiene og arbeider i partigruppene.

Den administrative lederen av Stortinget er stortingsdirektøren, Ida Børresen.

© Stortingets administrasjon
Informasjonsseksjonen
Oslo 2013

ISBN 978-82-8196-0794
Bokmål

Illustrasjoner:
Stortinget der ikke annet er oppgitt

Layout og produksjon: BK Grafisk, Sandefjord.
www.bkgrafisk.no

Stortinget

Stortingets administrasjon

Karl Johans gate 22, 0026 Oslo

Telefon sentralbord: 23 31 30 50

Stortingets informasjonstjeneste

Telefon: 23 31 33 33 – info@stortinget.no

www.stortinget.no